

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.396/2014/6.szám

A Kúria a Réti, Antall és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Horváth Dóra ügyvéd/ által képviselt felperesnek a dr. Fodor András jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. április 02. napján kelt 2.K.27.180/2013/12. számú ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.27.180/2013/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 700.000 (azaz hétszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 3.500.000 (azaz hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Megyei Adóigazgatósága /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ végrehajtási eljárást folytatott a N. I. Kft. adóssal szemben a folyószámláján fennálló, lejárt esedékességű adótartozás behajtása érdekében. Az elsőfokú adóhatóság 2010. január 20. és 2012. február 16. közötti időszakban több alkalommal hatósági átutalási megbízást bocsátott ki az adós felperes által vezetett bankszámlái terhére, összesen: 139.020.098 Ft összegben, azonban felperes a hatósági átutalási megbízások teljesítésének nem tett eleget.

Az elsőfokú hatóság a 2012. július 17. napján kelt határozatával kötelezte a felperest, mint a 2388730, 2517600, 2559450, 2645039, 3030297, 3096186, 3155354, 3168882, 3226544, 3233501, 3420496,

3534008, 3565060, 3675577, 3745757, 3829232 , 3851779, 3912252, 3942253 számú hatósági átutalás teljesítésére köteles pénzforgalmi szolgáltatót, hogy 139.020.098 Ft átutalni elmulasztott fizetési kötelezettséget fizessen meg.

A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2012. október 23. napján kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Döntését a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény /a továbbiakban: Vht./ 47.§ /2/ és /3/ bekezdései, 79/A.§ /1/ bekezdése, 79/B.§-a, 79/D.§-a, 82/A.§ /4/ bekezdése, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény /a továbbiakban: Art./ 144.§-a, 152.§ /1/ bekezdése, 153.§-a alapján hozta meg.

Indokolása szerint felperes a fellebbezésében előadta, hogy az adós és közötté 2005. június 27-én hitelszerződés jött létre, amely alapján fennálló követeléseinek biztosítékeként javára, az adós szerződésben meghatározott számláira - amelyek megegyeznek a hatósági átutalási megbízással érintett számlákkal - óvadéki jog került alapításra. Így a számlákra befolyó összegek jóváírásuktól kezdődően a bank óvadékaul szolgálnak.

A felperes mellékként csatolta a követelések feletti zálogjog és óvadék alapítására az adóssal megkötött szerződését, amelynek 5. pontja rendelkezik az óvadékról. A felek megállapodtak abban (5.1. pont), hogy az alapkövetelések kizárólag a banknál vezetett, a szerződés 1. függelékében felsorolt óvadéki számlákra történő jóváírással teljesíthetők. A számlákra (5.2. pont) - az alapkövetelésekből befolyó összegek és a számlák mindenkor egyenlege felett - az adós óvadéki jogot alapított a bank javára; ennek alapján a számlákra befolyó összegek jóváírásuktól kezdődően automatikusan a banki követelések biztosítékaul szolgáló óvadéknak tekintendők. A számlák felett (5.5. pont) az adós a banki követelések teljes és végleges visszafizetéséig nem rendelkezhet.

Az adóhatóság 19 átutalási megbízását a felperes nem teljesítette, és válaszeveleiben nem is értesítette az adóhatóságot arról, hogy az adós bankszámlái egyben óvadéki számlák is. A hatósági átutalási megbízások kibocsátása során nem volt megállapítható a bankszámlák óvadéki jellege, valamint a számlákra befolyó összegek mentessége, mivel a bank a számlákra beérkezett pénzeket nem kezelte elkülönítetten.

A bankszámlakivonatok felülvizsgálata során ugyanakkor megállapítást nyert, hogy adós a pénzforgalmát az óvadéki szerződés szerinti számlákról bonyolította, onnan kifizetéseket is teljesített (pl.: munkabér, biztosítási és rezsiköltség), annak ellenére, hogy az óvadéki szerződés alapján a számlákra befolyó összegek jóváírásuktól kezdődően automatikusan a banki követelések biztosítékaul szolgáló óvadéknak tekinthetők. A felperes az adósi utalásokat sem korlátozta a számlák óvadéki jellegére tekintettel, de az adóhatóság felé fennálló tartozás rendezése érdekében kibocsátott hatósági átutalási megbízásokat sem teljesítette.

A pénzügyi intézmény végrehajtásban való közreműködése a Vht.-n

alapuló jogszabályi kötelezettség, minden olyan tevékenységért és mulasztásért felelős, amellyel megszegi e törvény szerint reá háruló kötelezettséget. A felperes nem a Vht.-nak megfelelően foganatosította az általa kezelt összegre vezetett végrehajtást, sem az átutalási, sem a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, ezért az elsőfokú hatóság jogszerűen kötelezte az átutalni elmulasztott összeg megfizetésére.

A felperes keresetében a hatóság határozatának megváltoztatását, illetve hatályon kívül helyezését és fizetési kötelezettségei törlését kérte. Indokolása szerint a bankszámlákon szereplő pénz felett - mint óvadékként lekötött összegek felett - az adós nem bírt rendelkezési joggal, a számlákhoz semmilyen hozzáférése nem volt, azok a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény /a továbbiakban: Pf.tv./ 21.§ /2/ bekezdése szerinti elkülönített bankszámlának minősültek.

A felperes rögzítette keresetében, miszerint adós időről időre megkereste és kérte, hogy az óvadékból egy-egy meghatározott összeget bocsásson a rendelkezésére annak érdekében, hogy harmadik személyek felé fennálló tartozásait teljesíteni tudja. Az alperes által hivatkozott, a kérdéses számlákat érintő terhelések tehát nem az adós által benyújtott átutalási megbízásokon, illetve azok automatikus teljesítésén alapultak, hanem a számlatulajdonos eseti kérésein, amelyek teljesítése a felperes kizárólagos döntése volt. Az adóhatóság átutalási megbízásait az érintett bankszámlák óvadéki, illetve biztosítéki jellege miatt nem teljesítette.

Az Art. 153.§-ában foglaltak alapján nincs jelentősége a fizetési kötelezettség megállapítása szempontjából annak, hogy a hitelintézet teljesíti-e az adóhatóság irányába a Vht. 82/A.§ /4/ bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségét.

A Vht. 79/D.§ akként rendelkezik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adóst megillető, de szabad rendelkezése alól kikerült - ügyleti biztosíték céljára elkülönítve kezelt - pénzösszeg csak e meghatározott céllal összefüggő, illetve e meghatározott ügyletből eredő követelések fejében vonható végrehajtás alá.

A hatósági átutalási megbízásokkal érintett bankszámlákon kezelt pénzösszegek megfeleltek a Vht. 79/D.§ /1/ bekezdés szerinti feltételeknek, mivel a pénzösszegeket a bank kezelte, ügyleti biztosíték céljára elkülönítetten, azok az adóst illették meg, de a rendelkezése alól kikerültek.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint az óvadéki szerződés jellege tekintetében /Ptk. 270.§ /1/-/2/ bekezdések/ nem foglalt állást, mivel nem polgári bírósággént vizsgálta a felperes és az adós közötti szerződést.

Álláspontja szerint a Vht. 79/A.§-ában foglalt általános szabállyal szemben a Vht. 79./D.§-ában foglalt szűkítő feltétel jelen esetben

nem alkalmazható. Nem volt konkrétan ugyanis megállapítható az, hogy a felperes által kezelt, az adós tulajdonát képező számlákon szereplő összegek kikerültek az adós rendelkezése alól, mivel a felperes jóváhagyásával, de azok felett az adós közvetve tudott rendelkezni, azokról utalás történt.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az ügy befejező tárgyalásán kiderült: a felperes azon állítása, miszerint más pénzforgalmi számlák is léteztek az adósnál, megalapozatlan volt, mivel a csatolt cégkivonat elemzése alapján megállapítást nyert, hogy az adós a tárgyidőszakban kizárólag a felperes által vezetett óvadéki szerződéssel érintett számlákkal rendelkezett. A felperes ügyfele: az adós pedig a felperes jóváhagyásával a pénzforgalmát ezekről a számlákról bonyolította.

Helytálló az adóhatóság azon megállapítása is, hogy felperes a Vht. 82/A.§ /4/ bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettséget megsértette, az adós házipénztára tekintetében pedig állításait a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 164.§-ában foglalt bizonyítási kötelezettsége ellenére nem bizonyította.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és keresete teljesítését, illetve az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Lényegében megismételte és fenntartotta a keresetében foglaltakat, álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Vht. és az Art. alkalmazott jogszabályai téves értelmezésével és alkalmazásával hozta meg határozatát.

Az alperes érdemi ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. 14.§-a szabályozza az adókötelezettségeket, az adózó az /1/ bekezdés d) pontja értelmében köteles (egyebek között) adófizetésre és adóelőleg fizetésére. Az adós-Kft. fizetési kötelezettségét nem teljesítette, ezért az adóhatóság végrehajtásra kényszerült.

A végrehajtási eljárás szabályait az Art. a VII. fejezetben részletesen tartalmazza, meghatározva a 144.§-ban, hogy a végrehajtást az adóhatóság folytatja le, a végrehajtási eljárásban az egyes végrehajtási cselekmények foganatosításakor a Vht. rendelkezéseit alkalmazva. A Vht. 79/A.§ /1/ bekezdése értelmében a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adóst megillető pénzösszeg teljes összegben végrehajtás alá vonható.

Az adóhatóság a Vht. 79/A.§ /1/ bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az adós-Kft. adótartózásának végrehajtása érdekében a Vht. 82/A.§-ban foglaltak szerint járt el, az /1/ bekezdés ugyanis akként rendelkezik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az

adós rendelkezése alatt álló összeg végrehajtás alá vonása iránt a végrehajtó a végrehajtói letéti számla javára benyújtott hatósági átutalási megbízással intézkedik.

Az Art. 82/A.§ /1/ bekezdés második mondata és az Art. 152.§ /1/ bekezdése tartalmában megegyezik abban, hogy a fizetési számlát vezető pénzforgalmi szolgáltató az adóhatóság hatósági átutalási megbízását köteles teljesíteni.

A felperes e törvényes kötelezettségét nem teljesítette, és miután az adóhatóság az Art. 153.§-a alkalmazásával határozattal kötelezte a felperest - a levonni, átutalni, megfizetni elmulasztott összeg erejéig - az adótartozás megfizetésére, azt adta elő, hogy az adós általa vezetett számlái óvadéki számlák, az azokra befolyt összegek a banki követelések biztosítékaul szolgáló óvadékok, így a Vht. 79/D.§ /1/ bekezdése alapján a hatóság átutalási megbízásait az érintett bankszámlák óvadéki jellege miatt nem teljesíthette.

A Vht. felperes által hivatkozott 79/D.§ /1/ bekezdése akként rendelkezik, hogy a pénzforgalmi szolgáltatónál kezelt, az adóst megillető, de szabad rendelkezése alól kikerült - üzleti biztosíték céljára elkülönítve kezelt - pénzösszeg csak e meghatározott céllal összefüggő, illetve e meghatározott ügyletből eredő követelések fejében vonható végrehajtás alá.

A Kúria egyet értett az alperessel és az elsőfokú bírósággal abban, hogy az adós-Kft. felperes által vezetett számláinak működtetése nem felelt meg a Vht. 79/D.§ /1/ bekezdésében foglaltaknak, így arra a felperes törvénysértő mulasztása kimentését nem alapíthatja. A felperes ugyanis az adóssal megegyezve, a számláiról nem az üzleti biztosíték céljával összefüggően teljesített kifizetéseket, így például a közigazgatási iratok között lévő, a felperes és az adós-Kft. közötti folyamatos kapcsolattartás alapján áram, gáziparcella, sörcsap, 2 db szállás közvetítői jutaléka, bérék, háttérzene szolgáltatás, kábel tv, internet, vagyon biztosítás díjak/ellenértékek megfizetésére.

A felperes alaptalanul hivatkozott a Pf.tv. 21.§ /2/ bekezdésére, ugyanis e törvényhely szerint is a meghatározott célból elkülönített, a számlatulajdonos szabad rendelkezése alól kikerült pénzeszközök az elkülönítés tartama alatt csak a meghatározott célra használhatók fel.

Az adóhatóság arra is helytállóan mutatott rá, hogy felperes a törvénysértő mulasztása mellett eljárása során megsértette a Vht. 82./A.§ /4/ bekezdésében foglaltakat is, ugyanis a megbízás nem teljesítésének okát (az a 79/D.§-ban foglaltakba ütközne), a bank haladéktalanul köteles közölni a végrehajtóval. A Vht. 82./A.§ /4/ bekezdésének megsértése folyamatos volt a bank részéről az

adóhatósági átutalási megbízások kibocsátása és nem teljesítése alatt, amelyet nem befolyásol az, hogy utóbb a jogerős ítélet állapította meg azt, hogy felperes a Vht. 79/D.§-ára alaptalanul hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 164.§ /1/ bekezdése alapján felperesnek az adós házipénztárával kapcsolatos, bizonyítékok nélküli előadását, mint bizonyítatlan keresetrészt jogszerűen utasította el. A per első tárgyalásán pedig teljes körűen tájékoztatta a feleket a bizonyítási teher körében, így felperes a Pp. 3.§ /3/ bekezdésének sérelmére alaptalanul hivatkozott.

Mindezek folytán a Kúria a jogerős ítéletet, amely a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, a Pp. 275.§-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a felperest a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről és mértékéről a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§-ának /1/ bekezdése, a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13.§-ának /2/ bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2015. május 28.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk. bíró